VOORSTEL AAN: **DAGELIJKS BESTUUR**

Vergaderdatum:	25-3-2025
Agendapunt nr:	
Kenmerk:	<kenmerk in Filelinx>
Status:	ter besluitvorming
Opsteller:	Ferdinand Strijthagen
Namens:	Stuurgroep governance
Bijlage(n):	GR SamenDrenthe

Route besluitvorming	***Vergadering d.d.***
Dagelijks Bestuur	25-3-2025
Algemeen Bestuur	9-4-2025
Kies een item	Klik voor invoer datum

Onderwerp:

Gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling SamenDrenthe voor Publieke gezondheid, Zorg en Veiligheid en het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe.

Beslispunt:

De gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling goedkeuren en met een positief advies ter goedkeuring voorleggen aan het Algemeen Bestuur van 9 april 2025 en vervolgens voor zienswijze doorgeleiden naar de gemeenteraden.

Besluit

Paraaf: *Datum:*

TOELICHTING

Aanleiding

In december 2023 hebben de beide Algemeen Besturen van de GGD en de VRD ingestemd met de hoofdlijnen van een nieuwe governancestructuur voor het domein van Zorg en Veiligheid in Drenthe, zoals neergelegd in het rapport 'Ontwikkeling van een integrale governance Zorg en Veiligheid in Drenthe en de inbedding van het Zorg en Veiligheidshuis in Drenthe'.

Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan de uitwerking van deze governancestructuur. De opzet daarbij was om de huidige Gemeenschappelijke Regeling van de GGD om te vormen tot een Gemeenschappelijke regeling waarin drie onderdelen zijn opgenomen:

1. Het domein Zorg & Veiligheid, met onder meer Veilig Thuis;
2. Het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe;
3. Publieke gezondheid.

De aangepaste concept-Gemeenschappelijke Regeling ligt nu ter besluitvorming aan u voor.

Beoogd doel

Met de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling is een oplossing gezocht voor:

- Onvoldoende efficiënte en effectieve governance zorg en veiligheid;
- Veel bestuurlijke tafels over hetzelfde thema;
- Niet integrale besluitvorming;
- Gebrek aan bestuurlijke doorzettingsmacht en daadkracht;
- Beheersmatige onderbrenging van het ZVHD en de beleidsmatige en financiële afstemming van alle 12 gemeenten binnen de Gemeenschappelijke Regeling.

Daarnaast is besloten een Bestuurlijke Netwerk Tafel (BNT) Zorg en Veiligheid in te richten waar partners uit het netwerk zorg en veiligheid en de 12 gemeenten aan deelnemen op basis van gelijkwaardigheid.

Proces

Belangrijk uitgangspunt in de aanpak van het governance-traject is een maximale betrokkenheid van alle gemeenten en een zo groot mogelijk draagvlak voor de uitgangspunten en uitwerking van de nieuw te vormen Gemeenschappelijke Regeling. Om die reden is het governancetraject een co-productie van gemeenten én GGD en VRD.

In de projectstructuur is dit tot uitdrukking gebracht door in de projectgroep vertegenwoordigers van gemeenten op te nemen die hebben meegedacht over de uitwerking van de gemeenschappelijke regeling. In de projectgroep zijn vertegenwoordigers de gemeenten Borger-Odoorn, Hoogeveen/De Wolden, Emmen, Westerveld en Meppel en de manager van het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe.

In de stuurgroep hebben zitting:
Jan Seton, burgemeester Borger-Odoorn, namens AB VRD, voorzitter
Raymond Wanders, wethouder Emmen, namens AB GGD
Sander Kastelein, gemeentesecretaris Meppel
Nelleke Vedelaar, directeur Publieke Gezondheid
Fred Heerink, directeur Veiligheidsregio
Sjoerd de Jong, controller GGD/VRD

Als projectleider treedt op Ferdinand Strijthagen van Lysias Advies. Ferdinand Strijthagen was van september 2023 tot april 2024 waarnemend DPG en goed bekend met het onderhavige governancetraject.

Aanvankelijk was het de bedoeling het governancetraject per 1 januari 2025 af te ronden. Omdat na de besluitvorming in december 2023 pas in mei 2025 kon worden gestart, is er vertraging opgetreden. Daarnaast is gekeken naar ontwikkelingen die mogelijk invloed zouden kunnen hebben op de vormgeving van de governance. Dit heeft in februari 2025 geleid tot twee bestuurlijke stakeholderbijeenkomsten over de vraag of het onderhavige governancetraject kon worden samengevoegd met het governancetraject van de beoogde jeugdzorgregio.

Ontwikkelingen rond de doelgroep Jeugd

Er is in het governancetraject gekeken naar twee belangrijke ontwikkelingen die de voorgenomen governance mogelijk zouden kunnen raken.

1. *Toekomstscenario's Kind- en gezinsbescherming* - het Toekomstscenario geeft weer hoe de kind- en gezinsbescherming er over 5 à 10 jaar uit kan zien.
   Ten aanzien van deze ontwikkeling is geconstateerd dat de landelijke besluitvorming nog niet is afgerond. De bedoeling is dat er Regionale Veiligheidsteams worden ingesteld in een openbaar lichaam onder aansturing van gemeenten. Gelet op het rapport 'Ontwikkeling van een integrale governance Zorg en Veiligheid in Drenthe en de inbedding van het Zorg en Veiligheidshuis in Drenthe' zou het voor de hand liggen het Regionaal Veiligheidsteam Drenthe onder te brengen in het domein Zorg & Veiligheid van de onderhavige aangepaste Gemeenschappelijke Regeling. Mocht in de toekomst toch een andere plek beter passend zijn, dan kan het domein Zorg & Veiligheid en het Regionaal Veiligheidsteam worden verplaatst.

2. *Inrichten van jeugdhulpregio's* (wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg met als doel het verbeteren van de beschikbaarheid van jeugdzorg voor de meest kwetsbare kinderen)
   Tijdens twee bestuurlijke stakeholdersbijeenkomsten op 11 en 26 februari 2025 is op initiatief van vertegenwoordigers van het traject Governance Zorg&Veiligheid/Zorg&Veiligheidshuis Drenthe/publieke gezondheid de vraag gesteld of dit governance-traject met de Jeugdregio Drenthe (inkoop Jeugdhulp) kan

worden samengevoegd in één Gemeenschappelijke Regeling of dat afzonderlijke regelingen wenselijker is.

De bestuurders van het traject Governance Zorg&Veiligheid/Zorg&Veiligheidshuis Drenthe/publieke gezondheid (Seton, Wanders, Breukelman) zijn voorstander van één Gemeenschappelijke Regeling omdat hiermee de bestuurlijke slagkracht en samenhang op deze domeinen kan worden versterkt. De combinatie leidt tot een integrale aanpak en betere afstemming van de verschillende beleidsterreinen. Ook geeft één Gemeenschappelijke Regeling een stevigere positie in het veld naar andere partijen. Bestuurlijke versnippering wordt voorkomen en uitvoeringskracht kan worden gebundeld wat ook kostenefficiënter is.

De bestuurders van het ABO Jeugd (Westendorp, Broekema, Keen) tonen zich voorstander van twee afzonderlijke Gemeenschappelijke Regelingen. Hiermee wordt recht gedaan aan zowel de specifieke behoeften van de initiële opgave van de gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp, namelijk de continuïteit van de specialistische jeugdhulp. Een aparte Gemeenschappelijke Regeling zorgt ervoor dat jeugdzorg een eigen bestuurlijke structuur en zeggenschap behoudt, zonder dat het ondergeschikt raakt aan bredere veiligheids- en preventiedoelen. Binnen de Gemeenschappelijke Regeling voor jeugdhulp kunnen gemeenten zich volledig richten op het verbeteren van de inkoop en de kwaliteit van specialistische jeugdhulp, met directe betrokkenheid van de wethouders jeugd. Dit waarborgt dat besluitvorming nauw aansluit bij de specifieke uitdagingen en prioriteiten binnen de jeugdhulp. De bestuurders hechten veel waarde aan een sterke bestuurlijke betrokkenheid, zodat zij invloed kunnen uitoefenen op de ontwikkelingen en financiering.

Gezamenlijk is er geconcludeerd dat op dit moment onvoldoende brede steun voor een gezamenlijke gemeenschappelijke regeling is. De bestuurders erkennen het belang van deze kwestie en zetten zich in om ieder traject zo efficiënt en effectief mogelijk vorm te geven, met oog voor de (bestuurlijke) complexiteit van bepaalde vraagstukken.

Inhoud aangepaste GR

De belangrijkste wijzigingen en toevoegingen ten opzichte van de vigerende GR zijn:

1. In de aangepast Gemeenschappelijke Regeling zijn naast de bestaande taken van de GGD (publieke gezondheid), ook expliciet de taken die te maken hebben met het domein Zorg & Veiligheid toegevoegd. Het belangrijkste onderdeel daarbij is Veilig Thuis Drenthe. Met het opnemen in deze gemeenschappelijke regeling is Veilig Thuis Drenthe niet langer een opdracht van de 12 gemeenten aan de GGD maar een onderdeel van de Gemeenschappelijke

Regeling waardoor het Algemeen Bestuur ook inhoudelijk en financieel zeggenschap heeft over Veilig Thuis Drenthe. Artikel 5 juncto artikel 8 regelen dit.

2. Daarnaast is het beheer van het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen. Door de inwerkingtreding van de Wet gegevensbescherming samenwerkingsverband kan het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe niet langer ondergebracht zijn bij een Veiligheidsregio (zoals in Drenthe nu het geval is).
   Dit is geregeld in artikel 5 juncto artikel 9d.

   Ook de intergemeentelijke afstemming en besluitvorming over het aandeel van de gemeenten in het Zorg- en Veiligheidshuis is met deze Gemeenschappelijke Regeling vastgelegd. Dat is een verbetering ten opzichte van de huidige situatie waarbij in de stuurgroep Zorg- en Veiligheidshuis geen mandaat was voor de gemeentelijke vertegenwoordigers en de afstemming over beleid en middelen ad hoc moest worden georganiseerd. Artikel 9b en 9c regelen dit.

3. In artikel 19 is opgenomen dat het Algemeen bestuur adviescommissies kan instellen. Deze bepaling wijkt af van het advies om Bestuurlijke Adviescommissies, de zogenaamde BAC's, in te stellen die een zwaarwegend advies kunnen geven aan het Algemeen Bestuur, zoals geadviseerd in het rapport 'Ontwikkeling van een integrale governance Zorg en Veiligheid in Drenthe en de inbedding van het Zorg en Veiligheidshuis in Drenthe'. De reden voor deze afwijking is om een adviescommissie niet dwingend voor te schrijven. Gedurende dit governancetraject is duidelijk geworden dat een dergelijke dwingende bepaling niet op draagvlak kan rekenen.

   In geval het nuttig wordt geacht wel een adviescommissie, bijvoorbeeld over publieke gezondheid of een specifiek onderwerp zoals bijvoorbeeld infectieziektebestrijding, in te stellen om diepgaander op het onderwerp in te gaan, is die mogelijkheid er wel. De adviescommissie fungeert dan als een soort voorportaal voor het Algemeen bestuur. Artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is dan van toepassing.

De concept-Gemeenschappelijke Regeling is door een gespecialiseerd externe jurist getoetst op juistheid en overeenkomstigheid met geldende wet- en regelgeving.

Vervolg

Na goedkeuring van de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling in het Algemeen Bestuur GGD zal deze voor zienswijze via de colleges van B&W worden aangeboden aan de gemeenteraden. Na ontvangst van alle zienswijzen en bespreking en zo nodig aanpassing van de gemeenschappelijke regeling in het Dagelijks en Algemeen bestuur zal deze voor besluitvorming via de colleges van B&W worden aangeboden aan de gemeenteraden.

Parallel daaraan zullen de bijhorende reglementen voor Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur worden aangepast en zal Bestuurlijke Netwerk Tafel (BNT) Zorg en Veiligheid worden ingericht waarin partners uit het netwerk zorg en veiligheid en de 12 gemeenten zullen participeren.

Desgewenst kunnen voor de colleges van B&W en voor de gemeenteraden informatiebijeenkomsten worden georganiseerd om en toelichting te geven op de aangepaste gemeenschappelijke regeling.

Tijdschema

Goedkeuring concept-gemeenschappelijke regeling in AB	9 april
Aanbieding concept GR voor zienswijze	11 april
Zienswijze periode 8 weken	6 juni
Bespreking zienswijzen gemeenteraden in DB	19 juni
Bespreking zienswijzen gemeenteraden in AB	9 juli
Aanbieding GR voor vaststelling in gemeenten	11 juli
Besluiten in gemeenten	september – november
Vaststelling gemeenschappelijke GR in DB	19 november
Definitieve vaststelling GR in AB	17 december
Invoering GR	1 januari 2026